

Ofta ställda frågor om telefonnummer

RUNE SKOGBERG

Ska man tillämpa svenska skrivregler när man grupperar finländska telefonnummer i svenska texter? Rune Skogberg, språkexpert på Telia Sonera i Finland, reder ut denna och några andra ofta ställda frågor om hur man skriver telefonnummer.

Telefonnummer och faxnummer brukar grupperas så att de lätt ska kunna uppfattas och memoreras. I svenskan har fem-, sex- och sju­siffriga nummer traditionellt grupperats i grupper om två eller tre siffror från vänster räknat. Men det finns egentligen inget "rätt" svenskt sätt att gruppera, vilket bekräftas av både Språkrådet och PTS (Post- och telestyrelsen) i Sverige. Det går alldeles utmärkt att skriva telefonnummer på annat sätt om man tycker att man får bättre läsning.

Egentligen handlar det inte så mycket om vad som är kutym i svenskan eller finskan utan vad som har gällt och gäller för telefonnummer i Sverige respektive Finland – även om det delvis handlar om språkpraxis. Man kan jämföra det med sättet att skriva postnummer. I Finland tillämpas ett sätt som är tämligen etablerat och i Sverige tillämpas ett annat. När vi i Finland riktar oss till Sverige använder vi naturligtvis helst det internationella sättet att skriva telefonnummer, och i det fallet gäller andra rekommenda-

tioner (se nedan). Viktigt är i varje fall att man är konsekvent. Språkrådet i Sverige ger följande råd när det gäller att gruppera telefonnummer:

Femsiffriga nummer: 123 45
Sexsiffriga nummer: 12 34 56
Sjusiffriga nummer: 123 45 67
Åttasiffriga nummer: 123 456 78

I Finland och flera andra länder har man av hävd tillämpat följande grupperingssätt:

12 345
123 456
123 4567
1234 5678
123 456 789

Det är vanligt att femsiffriga nummer inte alls grupperas utan att alla siffror skrivs ihop. Numera förekommer sådana nummer närmast som kortnummer, bl.a. till olika sms-baserade tjänster vid omröstningar i tv. Även sexsiffriga nummer till sms-tjänster skrivs i allmänhet ihop: 123456.

Ska det vara bindestreck mellan riktnummer och abonnentnummer? Kan man använda parentes runt riktnumret?

Inte heller i det här fallet finns det ett enda rätt sätt. Vill man följa de traditionella svenska skrivreglerna sätter man ut bindestreck mellan *riktnummer* (fi. suuntanumero) och *abonnentnummer* (fi. tilaajanumero), vill man följa den finländska standarden och de internationella rekommendationerna använder man inte bindestreck. Men så gäller det också att veta vad som är riktnummer och vad som inte är det.

I vanliga fall avses med riktnummer geografiska nummer som betecknar riktnummerområde, i Finland *teleområde* (fi. telealue). I Finland finns 13 teleområden med eget riktnummer och i Sverige 264 riktnummerområden, vilket delvis förklarar skillnaderna i angreppssätt. Av tradition åtskiljs riktnummer och abonnentnummer med bindestreck i Sverige. I Finland – och flera andra länder, t.ex. Storbritannien – har riktnumret vanligen skrivits inom parentes, vilket måste ses som fullt korrekt vid återgivning av finländska telefonnummer, även i texter skrivna på svenska. Parentesen markerar att numret som står innanför inte är obligatoriskt. När man ringer med mobiltelefon är det obligatoriskt att slå det geografiska riktnumret, så skrivsättet med parentes är kanske inte så aktuellt längre, eftersom de flesta ringer med mobiltelefon.

Hur skriver man mobilnummer? Ska mobilprefixet efterföljas av bindestreck? Och ska 0800-numren ha bindestreck?

I Svenska skrivregler står det: "Ofta sätts bindestreck ut framför resten av numret." Men det ges inga exempel på skrivsätt utan bindestreck.

Även mobilprefixen betraktas som ett slags riktnummer. I Finland kallas de *mobilnätens riktnummer* (fi. matkaviestinverkkojen suuntanumero) enligt Kommunikationsverkets rekommendation. I vårt land kan mobilprefixen vara tresiffriga (t.ex. Telia Soneras 040), fyrsiffriga (t.ex. Saunalahti Groups 0451) och femsiffriga (t.ex. Ålands Mobiltelefons 04570). Men trots sin riktnummerstatus ska mobilprefixen inte automatiskt behandlas som vanliga riktnummer med efterföljande bindestreck. När det i Svenska skriv-

regler står att bindestreck *ofta* sätts ut framför resten av numret är det just mobilnummer som avses. Som i fallet med de geografiska riktnumren kan man i enlighet med Svenska skrivregler markera mobilprefixet genom att sätta ut ett bindestreck mellan prefixet och resten av numret, ex. 040-123 45 67, men det kan också stå ensamt för sig med ett mellanslag emellan.

I Finland rekommenderas inte längre bindestreck i de inhemska mobilnumren, eftersom det mobila riktnumret är en obligatorisk del av telefonnumret och det som står före bindestreckets kan uppfattas – som i fråga om riktnummer – som ett icke-obligatoriskt nummer. Mobilprefixet ska skiljas åt från resten av numret med ett mellanslag.

Mellanslag i stället för bindestreck är den nationella skrivkutymen i Finland för alla nummer där det fullständiga numret alltid måste slås när man ringer, även om numret inleds med ett nummer som kan liknas vid ett riktnummer eller ett prefix. Hit hör bland annat alla riksomfattande servicenummer som inleds med 0600, 0700 och 0800. De skrivs alltså utan bindestreck numera men efterföljs av mellanslag.

Ska 020-telefonnummer, som det till Focis, ha bindestreck efter 020?

Finländska riksomfattande företagsnummer som inleds med 010, 020, 030 och 075 betraktas i princip som abonnentnummer (sv. *riksomfattande abonnentnummer*, fi. valtakunnallinen tilaajanumero) och behöver inte markeras med bindestreck, eftersom bindestreck är ett skrivtecken mellan riktnummer och abonnentnummer. De inledande siffrorna är inte riktnummer utan de första siffrorna i en särskild abonnentnummerserie. De riksomfattande abonnentnumren omfattas precis som andra abonnentnummer av *nummerportabilitet* (fi. numeron siirrettävyyys) och kan därför flyttas över till andra teleoperatörers nät. I praktiken betyder det att det utifrån numret inte går att fastställa vilken operatör det tillhör även om t.ex. 010-numren i princip innehas av teleföretaget Elisa och 020-numren av Sonera.

Hur skriver man telefonnummer i internationell form?

Följ Internationella teleunionens (ITU) rekommendation E.123, *Notation for national and international telephone numbers, e-mail addresses and Web addresses*. Ett internationellt telefonnummer består av utlandsprefix, landskod, nationellt riktnummer och abonnentnummer eller så här:

+358 9 123 4567

Plustecknet (utan mellanslag efter!) står för utlandsprefix, 358 är Finlands landskod, 9 är riktnumret för teleområde Nyland I utan den första nollan, resten är abonnentnumret grupperat enligt det internationella mönstret för sju-siffriga nummer, 3+4. Ett riksomfattande 020-abbonentnummer skrivs enligt följande modell:

+358 20 123 4567

Enligt samma princip skriver man även mobilnummer:

+358 40 123 4567

Observera att om det nationella telefonnumret börjar på noll ska nollan inte vara med i den internationella formen.

Man ser sällan skrivsättet med snedstreck framför anknytningsnummer hos oss i Finland. Hur ska det vara?

Orsaken är sannolikt att det flesta telefonväxlar numera stöder direktval och man därför brukar skriva ut *direktvalsnumret* (fi. suoravalintanumero). I övrigt skriver man bara ut växelns telefonnummer. I internationella sammanhang kan man skriva anknytningsnumret (fi. alanumero, alaliittymänumero) efter växelnumret med beteckningen ”ext.” (betyder *extension number*) framför, t.ex. +358 16 123 4567 ext. 987. Följer man rådet i Svenska skrivregler blir det 016-123 45 67/987. Om det går att ringa direkt utan att de uppringande behöver tala med en telefonist är det bäst att ange direktvalsnumret. Det blir tydligast så.

Vilka ord och förkortningar ska användas i svenskan i samband med telefonnummer?

Tfn (eller tfn) utan punkt och kolon.

Fax (eller fax) utan punkt och kolon.

Telex (eller telex) utan punkt och kolon.

Mobil (eller mobil) utan punkt och kolon.

Växel (eller växel) utan punkt och kolon.